

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

GEOGRAFIE V1

FEBRUARIE/MAART 2010

MEMORANDUM

PUNTE: 300

Hierdie memorandum bestaan uit 14 bladsye.

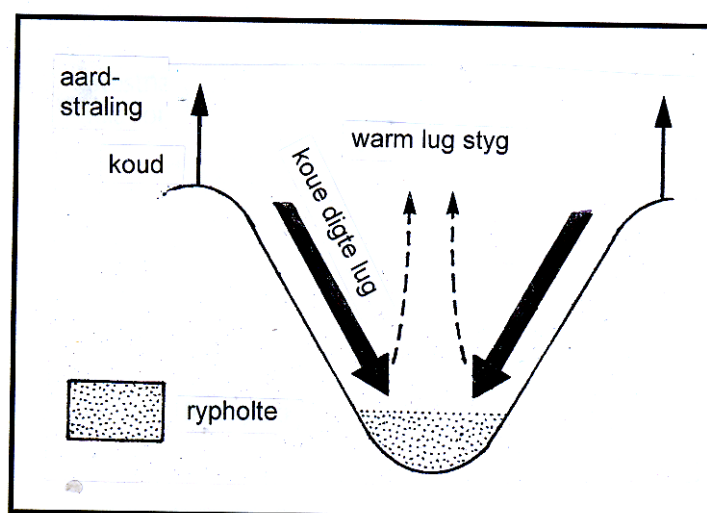
AFDELING A**VRAAG 1**

- 1.1.1 D (2)
 1.1.2 A (2)
 1.1.3 A (2)
 1.1.4 A (2)
 1.1.5 C (2) (5 x 2) (10)

- 1.2.1 Hangkruin (2)
 1.2.2 Pediment (2)
 1.2.3 Hangkruin (2)
 1.2.4 Krans/Vryhang (2)
 1.2.5 Talus/Puinhang(2) (5 x 2) (10)

- 1.3.1 Katabatiese/helling/gravitasie winde (2) (1 x 2) (2)

1.3.2

(3 x 2) (6)

- 1.3.3 Lug daal af teen die valleihange (2)
 Inversie vorm naby die valleivloer (2)
 Inversie laer as die omringende heuwels (2)
 Koolstofmonoksied vasgevang in vallei onder die inversie (2)
 [Enige DRIE] (3 x 2) (6)

- 1.3.4 14 (2) (1 x 2) (2)

1.3.5 **Redes vir vermindering van CO vlakke**

- CO hou 'n gesondheidsgevaar in vir stadsinwoners (2)
 Verminder suurstofvoorsiening na die liggaamsorgane en weefsels (2)
 Mag uitsig negatief beïnvloed (2)
 Verminder werkskapasiteit van individue (2)
 Verminder handvaardigheid (2)
 Lei tot swak leervermoë en swak werkverrigting (2)
 Individue mag dit moeilik vind om komplekse take uit te voer (2)

Oplossings

Plant meer bome aan (2)

Bou skoorstene hoër as inversie (2)

Filters om besoedeling vas te vang (2)

Beperk nywerheidsaktiwiteite gedurende die nag (2)

Elektrifisering van alle huishoudings (2)

Wette om besoedeling te beheer (2)

Boetes (2)

Verminder die aantal voertuie wat na die stad kom (2)

[Enige SES. Aanvaar ander. Moet verwys na Redes om vir vermindering en oplossings] (6 x 2) (12)

1.4.1 Kuslaagdruk (2) (1 x 2) (2)

1.4.2 Lug daal af langs die plato (2)

Word adiabaties verhit (2)

Dalende lug laat nie kondensasie toe nie (2)

Dit is droog aangesien dit 'n afluende wind is (2)

Dit verminder atmosferiese vogtigheid (2)

[Enige DRIE. Moet verwys na temperatuur en vogtigheid] (3 x 2) (6)

1.4.3 Brandstroke (2)

Vroegtydige waarskuwings oor weerverslae (2)

[Enige EEN] (1 x 2) (2)

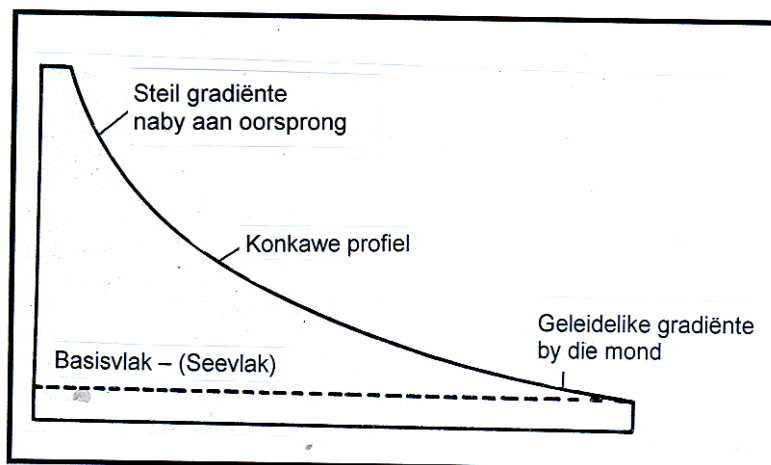
1.4.4 Middelbreedte sikloon (2) (1 x 2) (2)

1.5.1 (a) Gladde profiel wat 'n rivier aantoon waarin daar 'n ewilibrum is tussen erosie en afsetting (2)

[KONSEP] (1 x 2) (2)

(b) Die laagste vlak waartoe 'n rivier kan erodeer (2)
[KONSEP] (1 x 2) (2)

1.5.2

(1 x 2) (2)

1.5.3 Knakpunt (2)

Nuwe basisvlak (2)

Nuwe gegradeerde profiel (2)

[Enige EEN] (1 x 2) (2)

- 1.5.4 Verlaging in basisvlak (2)
 Heffing van die land (2)
 Perioodes van vergletsering (2)
 Langdurige hoë reënval (2)
 Tektoniese verandering in die landskap (2)
 Globale verhitting vermeerder gesmelte water (2)
 [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 1.5.5 **Voordele**
 Water kan opgeberg word (2)
 Kan gebruik word vir huishoudelike doeleindes (2)
 Kan gebruik word vir besproeiing (2)
 Kan gebruike word vir nywerhede (2)
 Infrastruktuur ontwikkeling (2)
 Ekonomiese voordele (2)
 Vloedbeheer (2)
 Periodiese stroom kan permanent word (2)
 Ontspanningsfasiliteite en toerisme (2)
Nadele
 Eienskappe van die rivierkanaal sal verander (2)
 Benedeloop van die rivier sal die meeste van die tyd droog wees (2)
 Mense wat in die benedeloop bly kan moontlik nie gewasverbouing beoefen nie (2)
 Vloei eienskappe van rivier sal ook verander (2)
 Verskuiwing van plaaslike bewoners (2)
 Vernietiging van plaaslike ekosisteme (2)
 [Aanvaar ander aanvaarbare antwoorde]
 [Enige SES. Moet voordele en nadele gee] (6 x 2) (12)
- 1.6.1 B (2) - C (2) - A (2)
 [Moet in korrekte volgorde wees] (3 x 2) (6)
- 1.6.2 Die landskap is droog (2)
 Grofkorrelrige onvrugbare grond (2)
 Nou vloedvlakte (2)
 Rivier vloei in diep, steilkantige vallei (2)
 Nie geskik vir landbou (2)
 Nie geskik vir nedersetting (2)
 Ontwikkeling van infrastruktuur is beperk (2)
 Slegs geskik vir avontuur toerisme (2)
 [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 1.6.3 C (2) (1 x 2) (2)
- 1.6.4 Mesa (2) (1 x 2) (2)
- 1.6.5 Omdat dit horisontaal gelaagd is (2) (1 x 2) (2)

[100]

VRAAG 2

- 2.1.1 middelbreedte (2) (1 x 2) (2)
- 2.1.2 warmsektor (2) (1 x 2) (2)
- 2.1.3 kloksgewys (2) (1 x 2) (2)
- 2.1.4 winter (2) (1 x 2) (2)
- 2.1.5 koue (2) (1 x 2) (2)
-
- 2.2.1 Waar (2) (1 x 2) (2)
- 2.2.2 Waar (2) (1 x 2) (2)
- 2.2.3 Onwaar (2) (1 x 2) (2)
- 2.2.4 Waar (2) (1 x 2) (2)
- 2.2.5 Onwaar (2) (1 x 2) (2)
-
- 2.3.1 A = somer (2)
- B = winter (2) (2 x 2) (4)
-
- 2.3.2 Kalahari / Kontinentale Hoogdruksel (2) (1 x 2) (2)
-
- 2.3.3 Dalende lug (2)
- Lug word adiabaties verhit soos dit afdaal (2)
- Verhinder vog om binneland te bereik (2)
- Geen kondensasie sal voorkom (2)
- [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
-
- 2.3.4 B (2) (1 x 2) (2)
-
- 2.3.5 (a) Vanaf 0 tot 1 000 m is daar 'n afname in temperatuur met hoogte (2)
- By Y is daar 'n toename in temperatuur met hoogte (2)
- Bokant Y is daar 'n afname in temperatuur met hoogte (2) (3 x 2) (6)
- (b) Temperatuurinversie (2) (1 x 2) (2)
-
- 2.3.6 'n Periode wanneer reën ondergemiddeld is vir 'n streek en waartydens plantegroei bedekking afneem (2)
- [KONSEP] (1 x 2) (2)
-
- 2.3.7 Kalahari HD bly laer as eskarp (2)
- Hierdie sisteem verhinder alle vog vanaf die oseaan om die binneland te bereik (2)
- Die Kalahari hoogdruk word geassosieer met stabiele lug (2)
- Reënval sal afneem oor die binneland (2)
- Indien die stabiliteit van lug volhou, sal die binneland droë toestande oor 'n lang tydperk ondervind (2)
- [Enige DRIE] (3 x 2) (6)

2.3.8 Voorkomende maatreëls

Plant bome aan om afloop te verminder en infiltrasie te verhoog (2)
 Elimineer indringerplante wat groot hoeveelhede water gebruik (2)
 Bou damme in gebiede met lae verdamping (2)
 Kontoerploeëry om afloop te verminder / pas wetenskaplike boerderytegnieke toe (2)
 Beperk besproeiing in droë gebiede / minder verkwistende besproeiingstegnieke (2)
 Wateroordragskemas om water te vermeerder (2)
 Hersirkulering van water vir hergebruik (2)
 Bewaar ondergrondse watervoorraad (2)
 Desentralisasie van aktiwiteite weg van een waterbron (2)
 Openbare bewusmakingsveldtogte oor belangrikheid van spaarsamige gebruik van water (2)

Belangrikheid van instel van voorkomende maatreëls

Droogtes verminder gewasopbrengste van van boere (2)
 Vermindering van veegetalle (2)
 Negatiewe implikasies vir uitvoer (2)
 Boere lei ekonomies (2)
 Plaaswerkers afgelê (2)
 Minder grondstowwe vir nywerhede (2)
 Werkloosheid neem toe (2)
 Handelsbalans negatief beïnvloed (2)
 [Aanvaar indien leerders verwys na positiewe aspekte wat gevolge van droogtes beperk]
 [Aanvaar ander aanvaarbare antwoorde]
 [Enige SES. Moet verwys na voorkomende maatreëls en belangrikheid van instel van voorkomende maatreëls] (6 x 2) (12)

- 2.4.1 (a) Die totale gebied gedreineer deur die rivierstelsel (2)
 [KONSEP] (1 x 2) (2)
 (b) Die hoofrivier en al sy takriviere (2)
 [KONSEP] (1 x 2) (2)

- 2.4.2 A = rond (2)
 B = langwerpige/lang (2) (2 x 2) (4)

- 2.4.3 Aard van neerslag (2) – Sagte reëns, minder afloop; storms meer afloop (2)
 Plantegroei (2) – Meer plantegroei, minder afloop; minder plantegroei meer afloop (2)
 Reliëf van die land (2) – Waar dit steil is meer afloop; waar land geleidelik is minder afloop (2)
 Gesteentetipe (2) – porieus en deurlaatbare sal minder afloop hê; ondeurlaatbare sal meer afloop hê (2)
 Grondtipe (2) – growwe sanderige grond bevorder infiltrasie; kompakte grond bevorder afloop (2)
 Hoeveelheid vog in grond (2) – Versadigde grond bevorder afloop; droë grond bevorder infiltrasie (2)
 Verdamping (2) – hoë verdamping verminder afloop en infiltrasie; lae verdamping verhoog afloop en infiltrasie (2)
 [Enige TWEE. Moet faktor gee (2) en verduidelik (2)] (4 x 2) (8)

- 2.4.4 A = E (2)
B = F (2) (2 x 2) (4)
- 2.4.5 A Takriviere bereik hoofstroom op dieselfde tyd (2)
Water bereik uitvloeipunt op dieselfde tyd (2)
[Enige EEN]
- B Punte waar takriviere hoofstroom ontmoet nie dieselfde afstand vanaf uitvloeipunt (2)
Water bereik uitvloeipunt op trapsgewyse/verspreide intervalle (2)
[Enige EEN] (2 x 2) (4)
- 2.4.6 Z (2) (1 x 2) (2)
- 2.4.7 Water wat vanaf alle strome vloei, sal verby Z vloei (2) (1 x 2) (2)
- 2.4.8 **Volhoubare bestuur van 'n dreineerbekken**
Bou kunsmatige levees/afdamming om water binne te hou (2)
Bou groot opgaardamme om vloei te beheer (2)
Plant bome aan om afloop te verminder (2)
Maak rivierkanaal reguit/sny deur die meanderkronkels om gradiënt te verhoog (2)
Maak rivierkanaal wyer om 'n groter volume water binne te hou (2)
Voorkom bebouing op vloedvlaktes (2)
Bewaar die vleilande (2)
Negatiewe gevolge van oorstroming
Spoel gewasse weg (2)
Verminder grondvrugbaarheid (2)
Verhoog die tempo van gronderosie (2)
Bedreig lewens van diere en mense (2)
Besoedel drinkwater (2)
Kan verhongering en ondervoeding veroorsaak (2)
Verlies aan kapitaal inkomste (2)
Invoer van voedsel – negatiewe handelsbalans (2)
Beïnvloed voedselprys nadelig (2)
Laat sommige mense sonder beskutting/huise (2)
[Enige SES. Moet verwys na volhoubare bestuur en gevolge van oorstroming] (6 x 2) (12)

[100]

AFDELING B**VRAAG 3**

- 3.1.1 Sentrale Sakekern (SSK) (2)
- 3.1.2 oorgangsone (vervalsone) (2)
- 3.1.3 lae inkomste residensieël (2)
- 3.1.4 middel inkomste residensieël (2)
- 3.1.5 afgeleë industriële park (2) (5 x 2) (10)
- 3.2.1 Waar (2)
- 3.2.2 Onwaar (2)
- 3.2.3 Onwaar (2)
- 3.2.4 Waar (2)
- 3.2.5 Waar (2) (5 x 2) (10)
- 3.3.1 Landelik (2) (1 x 2) (2)
- 3.3.2 Kern (2) (1 x 2) (2)
- 3.3.3 Geboue na aan mekaar gerangskik (2) (1 x 2) (2)
- 3.3.4 Hulp is naby en beskikbaar in tye van oorlog / veiligheid (2)
- Boere kan toerusting deel (2)
- Daar is 'n sterker ondersteuningstruktuur en netwerk geleenthede (2)
- Boere kan met mekaar meng en idees uitruil (2)
- Hulle kan deelneem in gemeenskapsaktiwiteite (2)
- [Enige EEN] (1 x 2) (2)
- 3.3.5 Beskikbaarheid van water/rivier (2)
- Vrugbare grond (2)
- Gelyk grond (2)
- Bome/boumateriaal (2)
- [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 3.3.6 Droogte – vee en gewasse dood en baie boere en plaaswerkers verlaat grond (2)
- Klimaat verander en swak boerdery metodes – lei tot grond erosie met minder wat op die grond geplant kan word en boere dan van grond gedwing (2)
- Versnelde groei in landelike bevolking – te veel mense om deur grond onderhou te word (2)
- MIV/vigs – Gesondheidsorgdienste minder toeganklik in landelike gebiede (2)
- Swak dienslewering bv. sanitasie en elektrisiteit (2)
- Gebrek aan ontspanning (2)
- [Enige TWEE. Aanvaar ander] (2 x 2) (4)

- 3.3.7 Skoon drinkwater (tenks, krane) om gesondheid te verbeter (2)
 Sanitasie – rioolsuiweringswerke netwerk om gesondheid te verbeter (2)
 Opvoedkundige fasiliteite – creches, voorbereidingskole, skole om opvoeding te verbeter (2)
 Behuising om woonomstandighede te verbeter (2)
 Gesondheidsorgfasiliteite – klinieke, hospitale om gesondheid te verbeter (2)
 Ontspanningsfasiliteite – om betrokkenheid in sport en ontspanning te stimuleer (2)
 Infrastruktuur – paaie, elektrisiteit om lewensstandaard en dienslewering te verbeter (2)
 Dienste – winkels, ens. om in daaglikse behoeftes te voorsien (2)
 Parke en oop ruimtes / groengordels – voorsien ontspanningsgebiede en verfraai die nedersetting (2)
 Nywerheidserwe – om werk en inkomste te voorsien (2)
 [Enige SES. Aanvaar ander] (6 x 2) (12)
- 3.4.1 'n Gebied op die buitewyke van die stad waar daar 'n vermenging van landelike en stedelike funksies is (2)
 [KONSEP] (1 x 2) (2)
- 3.4.2 Lughawe (2)
 Rioolsuiweringswerke (2)
 Gholfbaan (2)
 Skietbaan (2)
 Begraafplase (2)
 Kwekery (2)
 Renbane (2)
 Inryteaters (2)
 [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 3.4.3 Grond is goedkoper in hierdie gebied (2)
 Groot stuk grond beskikbaar (2)
 Ver van residensiële gebied as gevolg van besoedeling (2)
 [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 3.4.4 Grond is goedkoop (2)
 Woon in landelike atmosfeer (2)
 Minder geraas en besoedeling (2)
 Minder opeenhoping (2)
 Privaat vervoer verleen toegang tot stad (2)
 Afname van belangrikheid van SSK (2)
 Desentralisasie van funksies na hierdie gebied (2)
 [Enige TWEE] (2 x 2) (4)

- 3.5.1 Primêre: ontginning van natuurlike hulpbronne (2)
 Sekondêre: vervaardiging / prosessering van grondstof (2)
 Tersier: diensverskaffer (2) (3 x 2) (6)
- 3.5.2 Primêre: druiwe word aangeplant en geoes(2)
 Sekondêre: druiwe word geprosesseer tot wyn (2)
 Tersier: wyn word verkoop/wynplase lok toeriste (2) (3 x 2) (6)
- 3.5.3 Druiwe as grondstof uitgevoer (2)
 Wyn uitgevoer (2)
 Finansiële inkomste vir die streek (2)
 Werkgeleenthede vir baie (2)
 Toeriste gelok na die streek (2)
 Toerisme voorsien invloei van geld (2)
 [Enige DRIE. Aanvaar ander] (3 x 2) (6)
- 3.6.1 Uitvoerfasiliteite op hawe verhoog inkomste vir die land (2) (1 x 2) (2)
- 3.6.2 Kaapstad strategies geplaas op wêreld verskeppingsroetes (2)
 Hoof verskeppingslyne tussen die Weste en Ooste gaan verby Kaapstad (2)
 Sleutelpunt in die handel tussen Afrika en die res van SAOG lande (2)
 Landomringde buurlande voer uit/ voer in deur Kaapstad (2)
 As oorsaakpunt tussen Weste en Ooste goed vir Suid-Afrika se ekonomiese ontwikkeling (2)
 [Enige DRIE] (3 x 2) (6)
- 3.6.3 Daar is meer kontak met verskillende dele van die wêreld op 'n kommersiële, sosiale en ekonomiese vlak (2) (1 x 2) (2)
 [KONSEP]
- 3.6.4 **Voordele**
 Groot, invloedryke multinasionale maaatskappye is in Kaapstad gebaseer (2)
 Nywerheidsontwikkeling sal bevoordeel word (2)
 Konstante opgradering van tegnologie om met die wêreld in aanraking te kom (2)
 Besigheid sal teen hoë tempo plaasvind as gevolg van elektroniese kommunikasie (2)
 Bank en finansiële sektore sal hoogs kompetender word (2)
 Verbetering van infrastruktuur (2)
 Skep van baie werkgeleenthede (2)
 'n Toename in internasionale handel (2)
 Lok buitelandse belegging (2)
 Groter internasionale reis en toerisme (2)
 Die erodering/verdwyning van internasionale grense (2)

Nadele

Handelskonflik met ander nasies (2)

Plaaslike nywerhede sluit as gevolg van gebrek aan kompetisie (2)

Werksverliese kan voorkom (2)

Arbeidsdispute neem toe soos unies minder effektief word (2)

Hoë vlakke van inflasie en prysstygings (20

Ontwikkelende lande word armer soos geld na ontwikkelde lande vloei (2)

Vermindering in kulturele diversiteit (2)

Groeierende Amerikaanse invloed op plaaslike kulture (2)

Toenemende onwettige immigrasie (2)

Onbillike arbeidspraktyke bv. goedkoop arbeid / kinderarbeid (2)

[Enige SES. Moet verwys na voordele en nadele. Aanvaar ander] (6 x 2) (12)

[100]

VRAAG 4

- 4.1.1 E (2)
 4.1.2 F (2)
 4.1.3 B (2)
 4.1.4 A (2)
 4.1.5 H (2) (5 x 2) (10)
- 4.2.1 benadeel (2)
 4.2.2 verlaagde (2)
 4.2.3 nie-hernieubare (2)
 4.2.4 fluktueer (2)
 4.2.5 opvul (2) (5 x 2) (10)
- 4.3.1 (a) Residensieel (2)
           Oop ruimtes (2) (2 x 2) (4)
       (b) Residensieel (2) (1 x 2) (2)
       (c) Beslaan groot ruimte (2)
           Grondpryse baie hoog (2) (2 x 2) (4)
       (d) Hoë digtheid residensiële geboue (woonstelle) (2)
           Naby werk (2)
           Vervalle geboue maklik deur plaaslike inwoners beset (2)
           [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 4.3.2 (a) 84 % (2) (1 x 2) (2)
       (b) Minder winkels en minder kantore vanaf die SSK tot by die rand van die stad (2) (1 x 2) (2)
       (c) Toeganklikheid van SSK hou winkels en kantore in SSK (2)
           SSK het groter invloedssfeer (2)
           Sentrifugale kragte hou winkels en kantore in SSK (2)
           Funksionele gerief in SSK (2)
           Funksionele magnetisme in SSK (2)
           Funksionele prestige in SSK (2)
           Stedelike vernuwing (2)
           [Enige TWEE] (2 x 2) (4)
       (d) Kommersiële desentralisasie (2) (1 x 2) (2)
       (e) Hoë grondwaardes in SSK (2)
           Besoedeling in SSK (2)
           Samedromming in SSK (2)
           Misdaad in SSK (2)
           Agteruitgang van geboue in SSK (2)
           Geboue nie meer geskik vir kommersiële behoeftes in SSK (2)
           Minder parkeerruimte in SSK (2)
           Gebrek aan oop ruimtes in SSK (2)
           [Kan ook verwys na teenoorgestelde in voorstede en rand van die stad]
           [Enige TWEE] (2 x 2) (4)

4.3.3 Behoeft vir stedelike hernuwing

Voorkom kommersiële desentralisasie / lok kommersiële funksies terug na die middestad (2)

Voorkom kapitaal uitvloeï / lok beleggers terug na die middestad (2)

Voorkom stedelike verval / opgradering van fasiliteite (2)

Voorkom misdaad / skep 'n veilige omgewing (2)

Voorkom rommelstrooiing / maak middestad aanloklik (2)

Beskerm historiese geboue en terreine / lok toeriste (2)

Suksesvlakke

Hernuwingsprojekte suksesvol (2)

Sekuriteit verbeter (2)

Netheid verbeter (2)

Groter vraag na middestad hotelle (2)

[Enige SES. Moet verwys na behoefte vir stedelike hernuwing en suksesvlakke] (6 x 2) (12)

4.4.1 Het 'n haweligging (2)

Baie landbouprodukte voorsien grondstof vir nywerhede (2)

Groot arbeidsmark (2)

Groot mark (2)

Goeie infrastruktuurnetwerk (2)

Voorsiening van water vanaf Bergrivierprojek (2)

Ryk visvangsgebiede rondom Kaapse Skiereiland (2)

Olieraffinaderye voorsien brandstof en ander byprodukte (2)

Aangename Mediterreense klimaat voorsien ideale werkstoestande (2)
[Enige TWEE. Aanvaar ander] (2 x 2) (4)

4.4.2 Trosvorming van nywerhede in 'n sentrale ligging (2)

[KONSEP] (1 x 2) (2)

4.4.3 Infrastruktuur kan nie die toename in aanvraag hanteer nie (2)

Vervoerkoste styg (2)

Voorsiening van dienste word duur (2)

Hawe loop deur onder ooroepenhoping (2)

Gebrek aan gelyk grond vir uitbreiding (2)

Grondwaardes neem toe (2)

Toenemende besoedeling (2)

Instroming van mense na die streek (2)

Beskikbare oop ruimtes oorgeneem deur informele nedersettings (2)

Gebied is kwesbaar in tye van politieke krisis of oorlog (2)
[Enigey TWEE. Aanvaar ander] (3 x 2) (6)

4.4.4 Vervaardigde produkte uitgevoer (2)

Inkomste voorsien vir Suidwes-Kaap (2)

Werkseleenthede vir inwoners (2)

Verbeterde lewensstandaard (2)

Lok buitelandse beleggers (2)

[Enige DRIE. Aanvaar ander] (3 x 2) (6)

- 4.5.1 Huishoudelike gebruik (2)
Landbou / besproeiing (2)
Nywerheidsgebruik (2)
Ontspanning (2)
[Enige TWEE] (2 x 2) (4)
- 4.5.2 Natuurlik
Droë somers / somer droogtes (2)
Nie baie groot riviere (2)
[Enige EEN]
Menslik
Ontbossing (2)
Verkwistende besproeiingsmetodes (2)
Besoedeling as gevolg van nywerheidsaktiwiteite (2)
Verkwistende huishoudelike gebruik (2)
Kunsmatige oppervlaktes verhoog afloop (2)
[Enige EEN]
[Een natuurlik en EEN menslik] (2 x 2) (4)
- 4.5.3 Berg-waterprojek / Bergrivierprojek (2) (1 x 2) (2)
- 4.5.4 Damkonstruksie kan beskikbaarheid van water stroomaf beïnvloed (2)(1 x 2) (2)
- 4.5.5 Mense wat stroomaf van die dam woon was ingesluit in beplanning (2)
Plaaslike gemeenskappe was genader (2)
Moontlike hervestiging van mense as gevolg van damkonstruksie moes in ag geneem word (2)
Plaaslike inwoners voorkeur gegee by tenders / aankope (2)
Plaaslike inwoners voorkeur gegee by werksgeleenthede (2)
Volhoubare werksgeleenthede was geskep (2)
Projek het armoede vraagstukke verlig (2)
Uitleg van mensgemaakte verskynsels om by die natuurlike omgewing in te pas (2)
Herbeplant met inheemse plante (2)
Indringerplante verwyder (2)
Beskerming van delikate ekosisteem (2)
Beskerming van skaars waterbronne in die streek (2)
[Enige SES. Aanvaar ander] (6 x 2) (12)

[100]

GROOTTOTAAL: 300